

W brzmieniu po sprostowaniu

Sygnatura akt VI Ka 974/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia **18 grudnia 2015** r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach, Wydział VI Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący SSO Dariusz Prażmowski (spr.)

Sędziowie SSO Marcin Mierz

SSO Marcin Schoenborn

Protokolant Aleksandra Studniarz

przy udziale Marka Dutkowskiego

Prokuratora Prokuratury Okręgowej

po rozpoznaniu w dniu 11 grudnia 2015 r.

sprawy **D. (...)** ur. (...) w G.,

syna J. i B.

oskarżonego z art. 13§1 kk w zw. z art. 279§1 kk

art. 13§1 kk w zw. z art. 279§1 kk , art. 279§1 kk w zw. z art. 11§2 kk

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Zabrze

z dnia 14 lipca 2015 r. sygnatura akt II K 881/09

na mocy art. 437 kpk i art. 438 kpk

uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę Sądowi Rejonowemu w Zabrze do ponownego rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Zabrze, wyrokiem z dnia 14 lipca 2015 r., w sprawie o sygnaturze akt II K 881/09, orzekł w sprawie oskarżonego D. W..

Apelację od wyroku wywiodła obrońca oskarżonego, która – zaskarżając wyrok w całości - zarzuciła wyrokowi:

1. obrazę przepisów postępowania mającą wpływ na treść orzeczenia a to art. 41 § 1 k.p.k. polegającą na orzekaniu w niniejszym postępowaniu przez sędziego biorącego udział w wyrokowaniu wobec osób, którym uprzednio przypisano współsprawstwo z D. W., a to wobec G. K. i D. S. w sprawie o sygn. II K 528/09, którym wyrokiem z dnia 20 stycznia 2011 r. przypisano sprawstwo czynów „wspólnie i w porozumieniu z D. W.”,

2. obrazę przepisów postępowania, a to art. 2 § 1 pkt. 1 k.p.k. przez przypisanie oskarżonemu sprawstwa czynów z punktów I-XIX aktu oskarżenia co do których nie zostało udowodnione sprawstwo wymienionego oskarżonego,
3. obrazę przepisów postępowania, a to art. 167 k.p.k. art. 366 k.p.k. i art. 410 k.p.k. polegająca na niewyjaśnieniu wszystkich istotnych okoliczności sprawy,
4. obrazę przepisów postępowania, a to art. 5 § 2 k.p.k. polegającą na rozstrzygnięciu na niekorzyść oskarżonego niedających się usunąć wątpliwości,
5. obrazę przepisów postępowania, a to art. 389 § 2 k.p.k. polegającą na niewyjaśnieniu sprzeczności w zeznaniach świadków, w szczególności G. K., G. D., C., B., J. oraz wyjaśnieniach oskarżonego;
6. obrazę prawa materialnego, a to art. 46 § 1 k.k. przez orzeczenie obowiązku naprawienia szkody bez weryfikacji jej wysokości w poszczególnych przypadkach, jak i osoby uprawnionej do jej otrzymania;
7. błąd w ustaleniach faktycznych, polegający na niewłaściwej ocenie zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego i uznanie oskarżonego za winnego czynów z punktów I-XIX aktu oskarżenia, podczas gdy prawidłowa ocena materiału dowodowego prowadzi do wniosku, że oskarżony mógł popełnić jedynie przestępstwa wskazane w pkt. X-XIV wyroku.

Podnosząc powyższe zarzuty obrońca wniosła o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Wywiedziona apelacja okazała się zasadne w zakresie w jakim wnosila o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Podkreślenia wymaga, iż rzeczywiście sędzia obecnie orzekająca w sprawie uprzednio wydała w postępowaniu objętym aktem oskarżenia Prokuratury Rejonowej (...) w G. z dnia 30 września 2008r. dwa wyroki:

- z dnia 5 sierpnia 2009 r., sygn. II K 250/09 wobec G. D.

oraz wskazany w apelacji wyrok z dnia 20 stycznia 2011 r., sygn. II K 528/09, wobec G. K. i D. S..

W obu wyrokach dokonano modyfikacji opisu czynu przez wskazanie, iż oskarżeni dokonali czynów tych wspólnie i w porozumieniu z ustalonymi sprawcami, jednakże ponad wszelką wątpliwość odpowiedzialność G. D., G. K. i D. S. dotyczyła czynów które miały być popełnione wspólnie i w porozumieniu z D. W., zatem ustalając odpowiedzialność wymienionych osób musiał sąd rozstrzygać również kwestie ilości sprawców i poszczególnych ich zachowań.

W takiej sytuacji zasadny jest zarzut naruszenia art. 41 § 1 k.p.k., zaś na uwadze należy mieć stanowisko Sądu Najwyższego zawarte w wyroku z dnia 5 lipca 2012 r. (V KK57/12, OSNKW z.12/2012 poz. 128). Sąd Najwyższy podkreślił w powołanym orzeczeniu, co następuje: „jeżeli sędzia uczestniczy i orzeka w postępowaniu karnym dotyczącym odpowiedzialności określonych osób za czyny, które pozostają ze sobą w związku, to gdy brał on uprzednio udział w osądzeniu spraw niektórych z nich, wyłączonych z danego procesu, nie może być uznany za osobę bezstronną w sprawach pozostałych współoskarżonych, i to zarówno co do tych przestępstw, które mieli oni popełnić wspólnie z osądzonymi już oskarżonymi, jak i w stosunku do innych zarzucanych im czynów, pozostających we wzajemnym powiązaniu”.

Podobnie wypowiadały się także sądy apelacyjne:

- „nie może być uznany za osobę bezstronną sędzia, który brał udział w osądzeniu sprawy nie tylko tych oskarżonych, którzy popełnili przestępstwa wspólnie z osądzonymi już wcześniej współoskarżonymi, ale także wówczas, gdy

dopuszcili się oni (nie działając wspólnie) innych czynów, pozostających we wzajemnym powiązaniu.” (wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 12 marca 2014 r. sygn. II AKa 45/14, LEX nr 1451872)

- „obowiązek czuwania nad zachowaniem bezstronności orzekania spoczywa na osobie sędziego i pozostałych członkach składu orzekającego w sprawie. Sędzia ma obowiązek powiadomić o okoliczności, o której mowa w art. 41 § 1 k.p.k. przez złożenie żądania wyłączenia od udziału w sprawie.” (wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 26 września 2013 r. sygn. II AKa 165/13, LEX nr 1372311)

Konsekwencją powyżej przytoczonych judykatów jest konieczność uchylecia orzeczenia w zakresie w jakim wcześniej rozstrzygnięto już o odpowiedzialności G. D., G. K. i D. S.. Jednakże mając na uwadze kierunek zaskarżenia wyroku i fakt że sytuacja oskarżonego nie może ulec pogorszeniu w zakresie wymierzonej kary w przypadku ponownego postępowania, nadto fakt ukształtowania kary łącznej z uwzględnieniem praktycznie zasady absorpcji co do czynu z punktu XVIII aktu oskarżenia, na nadto mając na uwadze wymiar kary orzeczonej za ciąg przestępstw Sąd Okręgowy zdecydował o uchyleniu wyroku w całości i przekazaniu sprawy do ponownego rozpoznania

W tej sytuacji sąd odwoławczy jest zwolniony od obowiązku ustosunkowywania się do pozostałych zarzutów apelacji jako przedwczesnych (art. 436 k.p.k.).

Nie przesądzając rozstrzygnięcia w przedmiocie winy oskarżonego należy stwierdzić, iż właściwie zgromadzony materiał dowodowy w ponownym postępowaniu powinien być przez Sąd poddany wnikliwej ocenie, zgodnie z zasadami swobodnej oceny dowodów jak i zasad logicznego rozumowania, pozwalającej na ustalenie, bądź wykluczenia istnienia przesłanek odpowiedzialności oskarżonego, a w przypadku ustalenia tejże odpowiedzialności wypowiedzieć się w przedmiocie winy bądź niewinności oskarżonego i wymierzyć mu stosowną karę z uwzględnieniem wskazanych wyżej przepisów w zakresie zasad wymiaru kary za ciąg przestępstw.